

Schade door slechte staat van rijbanen, voet- en fietspaden

19/02/2021

In de media spreekt men over ‘kippennesten’ en wat de oorzaak is van deze gaten in onze wegen. **Maar wat bij schade?**

Niet alleen een periode van vrieskou maar ook neerslag, algemene slijtage en slecht onderhoud kunnen ervoor zorgen dat onze rijbanen er niet vlekkeloos bijliggen. Fiets- en voetpaden in slechte staat zorgen soms voor een hindernissenparcours voor de gebruiker.

Wie betaalt de schade?

De wegbeheerder (gewest, provincie, stad of gemeente) is verantwoordelijk voor het onderhoud van het wegennet. Logischerwijs moet schade als gevolg van een slecht onderhouden wegennet dus door deze wegbeheerder vergoed worden. In de praktijk loopt het echter dikwijls anders.

Wettelijke basis

Het algemeen principe van ons aansprakelijkheidsrecht is van toepassing. Wie vergoeding eist, moet drie dingen bewijzen : de schade, de fout of het gebrek en het oorzakelijk verband tussen beide.

De wegbeheerder heeft de verplichting om veilige wegen ter beschikking te stellen van normaal voorzichtige weggebruikers. Een rijbaan, fietspad of trottoir moet beantwoorden aan de normale verwachtingen van een gebruiker. **Van zodra de weg niet meer geschikt is voor een normaal gebruik, is het “behept met een gebrek”. Op basis van artikel 1384, lid 1 BW wordt de wegbeheerder dan vermoed aansprakelijk te zijn.**

Voor gemeenten geldt een bijkomende juridische grondslag: art. 135 § 2 Gemeentewet (bijzondere veiligheidsverplichting). Volgens het Hof van Cassatie omvat deze plicht “het voorkomen van ieder abnormaal gevaar, door aangepaste maatregelen te nemen, tenzij een vreemde oorzaak die de betrokken gemeente niet kan worden aangerekend, haar verhindert haar veiligheidsverplichting na te komen”.

Wie eist, bewijst.

Alles staat of valt met voldoende bewijzen. Het slachtoffer moet bewijzen dat de schade veroorzaakt werd door de gebrekkige staat van het wegdek. Zonder bewijs is geen vergoeding mogelijk.

Discussiepunten

Wat is een gebrek? Wat is abnormaal?

Dikwijls ontkent de wegbeheerder dat er een gebrek is of betwist men het belang ervan. In een procedure is het de rechter die bepaalt of de staat van de weg gebrekkig was en wat de juridische consequentie daarvan is.

Wat wij gebrekkig benoemen, is niet noodzakelijk ook juridisch gebrekkig. Een ondiepe verzakking bijvoorbeeld kan iemand doen vallen, maar maakt het voetpad niet ongeschikt voor gebruik. Het is dus niet noodzakelijk een gebrek, met als gevolg dat de gemeente geen schade moet vergoeden.

Een eigen fout van de schadelijder!

Was het slachtoffer onvoorzichtig? Had het schadegeval vermeden kunnen worden door beter uit te kijken? Reed ze te snel? Was hij afgeleid door zijn gsm?

Is het bewezen dat de schade gebeurde op de plaats en het tijdstip zoals gesteld door het slachtoffer? Probeert het slachtoffer schade niet op een onschuldige wegbeheerder te verhalen?

Ons advies

- Blijf op de plaats van het ongeval en verwittig de politie. Vraag de politie de schade en de toestand van de weg vast te stellen. Als de politie niet wil komen, vraag dan een officiële registratie van je oproep (uur en datum). Ga dan zelf zo snel mogelijk langs bij de politie om klacht neer te leggen en verwijs naar de telefonische oproep. Dring erop aan dat een PV wordt opgemaakt.
- Maak foto's van de schade en de toestand van het wegdek en de verkeerssituatie. Doe dat zo gedetailleerd mogelijk. Zorg dat er een datum op de foto's staat, zodat het tijdstip van het ongeval bewezen is.
- Spreek omstaanders en getuigen aan. Noteer hun gegevens zodat ze een verklaring kunnen afleggen. Misschien zijn er buurtbewoners die kunnen bevestigen dat de staat van de weg een probleem is en er al eerdere schadegevallen werden geregistreerd.
- Bewaar alle beschadigde goederen, zodat ze geëxpertiseerd of geïnspecteerd kunnen worden.
- Bij kwetsuren laat je die best onmiddellijk vaststellen. Wacht niet af of het vanzelf wel beter gaat, maar ga naar de dokter of de 1ste hulp om een vaststelling op de dag van het ongeval te kunnen voorleggen.
- Doe gedetailleerd aangifte bij de rechtsbijstandsverzekeraar.

Stuur ons een uitgebreide beschrijving van wat er gebeurde en alle bewijsstukken. Wij stellen dan de overheid in gebreke. Het verhaal van schade door putten, verzakkingen, losliggende tegels, ... is niet evident.

Met een sterk dossier staat het slachtoffer steviger in zijn of haar schoenen en heeft de verzekeraar van de wegbeheerder het moeilijker om dwars te blijven liggen.

Heb je bijkomende vragen over dit artikel? Contacteer ons via safetyworld@euromex.be.

Met vriendelijke groeten,

Anke Nelis - Natalie De Middelaer
juridisch specialisten

